

Рожелюк Вікторія Миколаївна
Денчук Павло Никифорович
Тернопільський національний
економічний університет, м. Тернопіль
rozelyk@ukr.net

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ФУНДАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ

Якість ведення обліку на підприємствах залежить від рівня його організації, розвитку ринкових відносин в Україні, специфіки форм власності та економічних зв'язків вітчизняних підприємств з іноземними партнерами, методології та методики, усвідомлення менеджментом сутності інформації для управління бізнесом, що вимагає розробки облікової політики, яку адміністрація з головним економістом та бухгалтером визначає самостійно. Від сформованої облікової політики залежить не тільки ефективність управління системою обліку, а й фінансово-господарською діяльністю підприємства та стратегією його розвитку на тривалу перспективу. Формування облікової політики на підприємстві є досить трудомістким і відповідальним процесом, оскільки з цим регламентом доведеться працювати не один рік, що вимагає від управлінського персоналу підприємства компетентного підходу до розробки та підтримки на належному рівні облікового процесу. Такий регламент називають “обліковою політикою”.

Політика обліку – це сфера нормалізації обліку через певні правила, стандарти, методологічні норми з метою визначення загальних і докладних принципів функціонування обліку в даній країні або на міжнародному рівні на певний період.

Політику системи обліку називають ще сферою діяльності нормалізації, яка знаходиться між практикою і теорією бухгалтерського обліку. Сформульована в такий спосіб сфера політики бухгалтерського обліку має загальний характер і не охоплює всієї облікової політики [3].

Так як облікова політика обов'язково за чинним законодавством повинна розкриватися у складі фінансової звітності, вона повинна розроблятися кожним підприємством, що зареєстроване у встановленому законодавством порядку.

Формування ринкової економіки, існування різних форм власності, розширення міжнародних економічних зв'язків українських підприємців та наявність права вибору і його реалізації зумовлюють впровадження в організацію обліку облікової політики, яку підприємство визначає самостійно.

Ступінь свободи підприємства у формуванні облікової політики обмежений державною регламентацією обліку, яка визначена переліком методик і облікових процедур, серед яких однак припустимі альтернативні варіанти. Він визначається можливістю вибору конкретних способів оцінки, калькуляції, переліку бухгалтерських рахунків тощо.

Іноді нормативні документи взагалі не містять конкретних рекомендацій щодо правил обліку окремих фактів господарського життя. Якщо система не встановлює спосіб ведення бухгалтерського обліку з конкретного питання, то при формуванні облікової політики підприємство самостійно розробляє відповідний спосіб, виходячи з діючих положень.

Отже, облікова політика підприємства – це не просто сукупність способів ведення обліку, обраних відповідно до умов господарювання, але й вибір методики обліку, яка надає можливість використовувати різні варіанти відображення фактів господарського життя в обліку (залежно від поставлених цілей). Іншими словами, облікову політику в широкому розумінні можна визначити як управління обліком, а у вузькому - як сукупність способів ведення обліку (вибір підприємством конкретних методик ведення обліку).

Важливою функцією облікової політики є надання менеджерам підприємства повної та достовірної інформації, достатньої для прийняття ними обґрунтованих управлінських рішень, яка міститься в наказі про облікову політику що є одним з перших документів, які використовуються податковою інспекцією, аудиторськими фірмами та іншими

відповідними службами при перевірці діяльності підприємства [4].

Таким чином, узагальнюючи викладене, можна відзначити, що облікова політика є фундаментом облікового процесу на підприємстві і обов'язкова для виконання працівниками апарату управління підприємством.

Формування облікової політики кожним підприємством буде сприяти поліпшенню системи обліку, зміцненню його економіко-правової бази, що в кінцевому підсумку забезпечить належну ефективність прийнятих економічних рішень і господарської діяльності підприємства в цілому та його структурних підрозділів зокрема.

Література

1. Соловьева О.В. Зарубежные стандарты учета и отчетности: Учебн. пособие. – М.: Аналитика – Прес, 2007. – 288с.
2. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999р. №996 – XIV // www.nau.kiev.ua.
3. Пушкар М.С. Облікова політика і звітність. Навч. посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 141с.
4. Житний П. Принципи формування облікової політики // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. - № 4. – С. 25-28
5. Сук П. Облікова політика підприємства // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2005. - №1 (130). – С. 2-4
6. Правдюк Н.Л. Формування облікової політики в управлінні сільськогосподарськими підприємствами // Економіка АПК. – 2005. - № 8. – С. 79-85 – 2006. - № 3. – С. 3-10